

Sandhammaren

Svenskt nr: 654500
Int.nr: C 2460
Lat./Long.: N 55 23, O 14 12
Tidigaste fyr år: 1862 (2 st)
Nuvarande fyr år: 1862
Automatiserad år: 1976
Avbemannad år: 1976
Tornets höjd: 29,4 m
Lyshöjd över havet: 31 m
Lysvidd: 22 nm

Original optik: 2:a ordn. (1400 mm) dioptrisk trumlins 5 fack á 60° + sfärisk spegel 1 fack á 60°, alla linsfack med katadioptrisk krona (12 ringar) och krans (5 ringar), Barbier Bernard & Turenne 1862, treveckig moderatörlampa för rovolja (förbrukning 32 cl/tim). Identisk utrustning i både den norra och södra fyren

Nuvarande optik: 2:a ordn. (1400 mm) dioptrisk planlins med bulls-eye och 9 inslipade ringar samt katadioptrisk krona (13 ringar) och krans (4 ringar), 16 fack á 22.5°, Henry Lepaute 1891, linshöjd: krona 800, trumma 1070, krans 370 = 2240 mm

Fyrapparat: 2x1000W 120V lampor

Övrig utrustning: Landkabel, diesel

Byggnadsmaterial: Järn

Tornets färg & form: Röd Heidenstamfyr

Fyrplatsbostäder: Tre lägenheter i tre skilda hus disponeras av SjöV's fritidsnämnd

Ägare: SjöV äger fyr och alla byggnader

Kontaktperson: Sydkustens Sjötrafikområde Malmö 040-204300 samt Margareta Nörregård 0411-526130, 0706-694559, email: hage44@swipnet.se som kan informera både om fyren och den unika Räddningsstationen (RS) från 1850 som är belägen vid stranden rätt nära fyren.

Vägbeskrivning: Bilväg Ystad - fyren c:a 28 km. Kör väg 9 österut från Ystad, tag av och följ den lokala kustvägen till Hagestad och sväng ned på vägen till Sandhammaren.

Övrig information: Redan mellan juli 1831 och april 1832 fanns här en provisorisk öppen 7,5 m. hög stenkolsfyr. År 1862 byggdes personalbostäder. År 1863 byggdes de två Heidenstamfyrarna (tillverkade på Hällefors bruk) vilka tillsammans med fyren på Häradsjärn var de första järnfyrar som konstruerades och byggdes av Nils Gustaf von Heidenstam, fader till Verner von Heidenstam. Fyrbelysningen utgjordes av rovoljelampor som år 1887 byttes mot fyrveckiga Denechaux fotogenlampor (förbrukning 75 cl/tim). Den norra fyren släcktes 1891, demonterades 1904 och återuppbyggdes 1905 på Pite-Rönnskär. Linsen delades upp mellan Lägerholmen och Stora Fjäderägg. År 1891 byttes den ursprungliga linsen i den södra fyren ut mot nuvarande 2:a ordn. (1400 mm) planlins, roterande på koniska stålullar, urverk med lod (vikt 140 kg). Man monterade samtidigt en fyrveckig moderatörlampa för fotogen (förbrukning 75 cl/tim) i södra fyren. Som första fyr i Sverige fick den år 1902 luxljus (förbrukning 35 cl/tim) medan moderatörlampan behölls som reserv. Fyrljuset elektrifierades år 1942 (1000W 130V). Kullagerrotation installerades 1948 och elektrisk drivanordning 1952. Anledningen till att två fyrar byggdes från början var att man ej skulle förväxla Sandhammaren med fyrarna på Bornholm och Christiansö.

Skydd enligt lag: Statligt byggnadsminne 1978, fyren och skyddsområde år 2000.